

**SLJEDIVOST ZA PROIZVODE AKVAKULTURE
INFORMACIJE ZA PROIZVOĐAČE (UZGAJIVAČE) TEMELJEM
UREDJE (EU) 2023/2842**

1. UVOD

Obzirom da 10. siječnja 2026. godine stupaju na snagu nove odredbe vezane za **sljedivost proizvoda ribarstva i akvakulturu za svježu, rashlađenu i smrznutu robnu skupinu**, koje propisuju obvezu uvođenja digitalne sljedivosti za sve subjekte u distribucijskom lancu, **od proizvođača odnosno od ulova/izlova do krajnjeg potrošača**, u ovom dokumentu smo pripremili kratke i osnovne informacije za osiguranje sljedivosti proizvoda akvakulture za uzgajivače i sljedeće kupce u lancu distribucije. Važno je napomenuti da su svi podaci koje je potrebno osigurati u smislu sljedivosti dostupni svakom uzgajivaču na Portalu gospodarskog ribarstva (PGR). ovim informacijama smo nastojali u glavnim crtama pojasniti koje su obveze i kako ih je moguće primijeniti u praksi, imajući u vidu što je trenutno dostupno kroz propisan i uspostavljen način unosa i dostave podataka o proizvodnji u akvakulturi.

- Uredba (EU) 2023/2842 je stupila na snagu 9. siječnja 2024.
- Dio koji se odnosi na sljedivost proizvoda akvakulture u primjeni je **od 10. siječnja 2026. godine**.
- Cilj je osigurati od strane proizvođača **digitalnu sljedivost proizvoda akvakulture** kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije od nasada, izlova ili sakupljanja do maloprodaje (krajnjeg potrošača) – uz mogućnost kontrole i identifikacije svake **serije/LOT** broja proizvoda u digitalnom obliku.

2. KLJUČNE ODREDBE ČLANKA 58 UREDBE (EU) 2023/2842 I OSTALIH POVEZANIH ODREDBI U ODNOSU NA SLJEDIVOST PROIZVODA RIBARSTVA

Članak 58.	Što propisuje i kako to provoditi u praksi?
Stavak 1.	<p>Ne dovodeći u pitanje zahtjeve u pogledu sljedivosti utvrđene u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća, gospodarski subjekti razvrstavaju proizvode ribarstva i akvakulturu u serije i oni moraju biti sljedivi u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, od faze nasada, izlova ili sakupljanja do faze maloprodaje.</p> <p><u>Kako primjeniti u praksi:</u> <i>Osiguravanje sljedivosti ovisi o načinu na koji će proizvođač organizirati sljedivost odnosno osigurati da je proizvod koji stavlja na tržište sljediv od samog početka proizvodnog procesa (nasada) pa sve do krajnjeg potrošača. To podrazumijeva da se razvrstavanje proizvoda koji se stavlja na tržište u serije može organizirati već nakon nasada koji se evidentira jedinstvenom označkom (primjerice: vrsta proizvoda / datum nasada / lokacija / broj kaveza)</i></p>

	<p>po potrebi). Ta oznaka potom prati ribu/školjke kroz cijeli uzgojni proces, sve do plasmana na tržište, kada je obvezno dodavanje kombinirane nomenkturne oznake koja ovisi o prezentaciji proizvoda – radi li se o svježim, smrznutim, filetiranim, konzerviranim i sl. proizvodima akvakulture.</p> <p><i>Način razvrstavanja proizvoda u serije nije propisan, ali je definirano da se proizvodi akvakulture razvrstavaju u istu seriju ako se radi o istoj vrsti prezentiranoj na isti način koji potječe iz iste proizvodne jedinice u akvakulturi (članak 56.a stavak 2.b). Niže je jedan od mogućih primjera kako kreirati LOT broj od podataka dostupnih na PGR-u, za jednu pošiljku po vrsti. U LOT broj dodan je i datum izlova.</i></p> <p>HRVAQXXXXXXFAO – DD/MM/GG</p> <ul style="list-style-type: none">- HRVAQXXXXXX – broj lokacije uzgajališta- FAO – oznaka vrste- DD/MM/GG – dan, mjesec i zadnje dvije godina izlova <p><i>LOT broj mora pratiti proizvod kroz skladištenje, pakiranje, distribuciju isporuku kupcima te kroz svu prateću dokumentaciju (otpremnica, račun, deklaracija).</i></p>
Stavak 2.	<p>Serijski lotovi koji se stavlju na raspolaganje na tržištu ili će vjerojatno biti stavljeni na raspolaganje na tržištu moraju biti označene na odgovarajući način kako bi se osigurala sljedivost svake serije.</p> <p><u>Kako primjeniti u praksi:</u></p> <p><i>Proizvođač/uzgajivač mora proizvode razvrstane u serije s jedinstvenim LOT brojem fizički označiti na ambalaži u kojoj se nalaze, odnosno LOT broj mora biti vidljiv na ambalaži proizvoda.</i></p> <p><i>Proizvođač/ribar može na ambalažama dodati bar kod ili QR kod koji se može kreirati od informacija sadržanih u LOT broju i informacija koje su mu dostupne. Primjer kreiranja QR koda daje se u primjeru niže tekstu.</i></p>
Stavak 3.	<p>Države članice provjeravaju da su gospodarski subjekti uspostavili sustave i postupke za identifikaciju svakoga gospodarskog subjekta koji im je isporučio serije proizvoda ribarstva i akvakulture i kojem su ti proizvodi isporučeni. Ti se podaci moraju staviti na raspolaganje nadležnim tijelima na njihov zahtjev.</p> <p><u>Kako primjeniti u praksi:</u></p> <p><i>Nadležnom tijelu na zahtjev moraju biti dostupne informacije o kreiranim LOT brojevima sa svim potrebnim informacijama. Ako je gospodarski subjekt zdržao ili dijelio serije, moraju biti dostupne informacije o načinu kreiranja novih LOT brojeva kao i sljedivosti do početnog LOT broja.</i></p>
Stavak 4.	<p>Serijski proizvodi akvakulture obuhvaćene poglavljem 3., tarifnim brojevima 1604 i 1605 poglavlja 16 i podbrojem 1212 21 poglavlja 12 Kombinirane nomenklature i popraćene su minimalnim skupom informacija u skladu sa stavcima 5., 10. ili 11. članka 58.</p> <p><u>Kako primjeniti u praksi:</u></p>

	<p><i>Pod poglavljem 3., tarifnim brojevima 1604 i 1605 te podbrojem 1212 21 poglavlja 12 Kombinirane nomenklature nalaze se svježa, rashlađena i smrznuta riba, prerađeni proizvodi poput konzervirane ribe, dimljene i gotovih proizvoda, proizvodi od školjaka, rakova i glavonožaca te jestive morske alge. Sve ove proizvode mora pratiti minimalan skup informacija propisan uredbom, a to su točan naziv proizvoda, vrsta ribe/organizma, način proizvodnje (uzgojeno), država uzgoja, oblik proizvoda (svježe, smrznuto, filetirano i sl.) te podaci vezani za sljedivost (serija/lot i prateća dokumentacija).</i></p>
Stavak 5.	<p>Za serije proizvoda ribarstva ili akvakulture obuhvaćenih poglavljem 3. kombinirane nomenklature na raspolaganje se moraju staviti barem sljedeći podaci:</p> <p>c) identifikacijski broj serije;</p> <p><i>Kako primjeniti u praksi:</i> <i>Identifikacijski broj serije je LOT broj kreiran temeljem informacija iz PGR-a ili LOT broj kojeg kreira proizvođač/uzgajivač odnosno prvi ili sljedeći kupac.</i></p> <p>c) u slučaju proizvoda koji se ne uvoze u Uniju:</p> <p class="list-item-l1">ii. za sve proizvode akvakulture uključene u seriju, naziv i registracijski broj proizvođača ili proizvodne jedinice u akvakulturi</p> <p><i>Kako primjeniti u praksi:</i> <i>Naziv i registracijski broj proizvođača i broj lokacije iz dozvole za akvakulturu.</i></p> <p>c) u slučaju uvezenih proizvoda:</p> <p class="list-item-l1">ii. za sve proizvode akvakulture uključene u seriju, naziv i prema potrebi, registracijski broj proizvodne jedinice u akvakulturi;</p> <p>d) FAO-ova troslovna oznaku vrste i njezin znanstveni naziv</p> <p><i>Kako primjeniti u praksi:</i> <i>Npr. SBG - Sparus aurata – komarča</i></p> <p>e) relevantno zemljopisno područje/područja proizvodnje za proizvode akvakulture, kako je navedeno u članku 38. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1379/2013</p> <p><i>Kako primjeniti u praksi:</i> <i>Potrebno je navesti referencu na državu članicu ili treću zemlju u kojoj je proizvod dostigao više od polovice svoje krajnje težine ili je ondje bio više od polovice razdoblja uzgoja ili, u slučaju školjkaša, da je ondje prošao zadnju fazu uzgoja ili rasta od barem šest mjeseci. U slučaju da su navedeni uvjeti ostvareni na teritoriju Republike Hrvatske, navodi se „Uzgojeno u RH“.</i></p>

	<p>h) datum/datumi sakupljanja za proizvode akvakulture;</p> <p><u>Kako primijeniti u praksi:</u></p> <p>Potrebno je navesti datum ili datume izlova proizvoda akvakulture, može se navesti jedan datum, a može i više datuma ukoliko se primjerice radi o istoj vrsti, istoj lokaciji uzgoja ili kavezu i obliku proizvoda koji su razvrstani u istu seriju.</p> <p>h) količine u kilogramima izražene u neto težini ili, prema potrebi, broju jedinki;</p> <p>j) za proizvode akvakulture koji podliježu zajedničkim tržišnim standardima, informacije potrebne za usklađivanje s tim standardima.</p> <p><u>Kako primijeniti u praksi:</u></p> <p>Proizvodi akvakulture podliježu zajedničkim tržišnim standardima koji se odnose na kvalitetu, veličinu i prezentaciju proizvoda, obavezno označavanje i informiranje potrošača, usklađenost s propisima o sigurnosti hrane i higijeni te sljedivosti u cijelom lancu opskrbe. Svaki proizvod mora sadržavati trgovački i znanstveni naziv, metodu proizvodnje, područje uzgoja, prezentaciju, svježinu i kvalitetu odnosno da je zdravstveno ispravan te sljedivost (identifikaciju proizvođača, serije i datuma stavljanja na tržiste).</p>
Stavak 6.	<p>Gospodarski subjekti u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, od izlova ili sakupljanja do maloprodaje, moraju osigurati da se za svaku seriju proizvoda akvakulture obuhvaćenih Poglavljem 3 Kombinirane nomenklature, informacije iz stavka 5:</p> <p>a) evidentiraju; i</p> <p>b) u digitalnom obliku stavljamaju se na raspolaganje gospodarskom subjektu kojem se isporučuje proizvod ribarstva ili akvakulture te, na zahtjev, nadležnim tijelima.</p> <p><u>Kako primijeniti u praksi:</u></p> <p>Sve serije/LOT brojevi koje je proizvođač kreirao razvrstavanjem proizvoda moraju biti evidentirane u njegovom informacijskom sustavu ili bazi podataka, a svi kreirani LOT brojevi (kao i barkodovi ili QR kodovi, ako se kreiraju), moraju biti dostupni sljedećem kupcu i nadležnom tijelu s informacijama koje su gore navedene.</p>
Stavak 8.	<p>Države članice mogu izuzeti od tih zahtjeva za sljedivost male količine proizvoda ribarstva koje se prodaju izravno potrošačima, pod uvjetom da su ti proizvodi samo za privatnu potrošnju i da količine ne prelaze 10 kg proizvoda ribarstva po potrošaču dnevno.</p> <p><u>Kako primijeniti u praksi:</u></p> <p>Ova iznimka još nije propisana u Republici Hrvatskoj, bit će propisana tijekom 2026. godine.</p>
Stavak 10.	<p>Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 119.a kojima se dopunjuje ova Uredba u vezi sa zahtjevima u pogledu sljedivosti za serije proizvoda ribarstva ili akvakulture obuhvaćenih tarifnim brojevima 1604 i 1605 poglavljia 16. kombinirane nomenklature, uključujući upotrebu digitalnih sustava, na temelju rezultata studije</p>

	<p>provedene u skladu sa stavkom 9. ovog članka. Ti zahtjevi primjenjuju se od 10. siječnja 2029.</p> <p><u>Kako primijeniti u praksi:</u> <i>Digitalna sljedivost za prerađene i konzervirane proizvode bit će obvezna od 10. siječnja 2029. godine, do kada će Komisija donijeti delegirane akte.</i></p>
--	--

3. ŠTO MORA SVAKI PROIZVOĐAČ/ UZGAJIVAČ OSIGURATI?

Zahtjev	Opis
Broj lokacije uzgajališta	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva – Upravi ribarstva, uz izdavanje dozvole za akvakulturu, svakoj lokaciji uzgajališta dodjeljuje službeni evidencijski broj.
Evidencija o LOT brojevima proizvoda	Proizvođač mora razvrstati sve proizvode u serije i pohraniti sve propisane podatke o svakoj seriji (ID – identifikacijski broj/broj lota, vrsta, FAO kod vrste i njen znanstveni naziv, datum izlova, količine, podrijetlo, broj lokacije uzgajališta). Svaki proizvod koji ide na tržište mora biti dio prepoznatljivog LOT-a/serije – skup proizvoda iste vrste, proizведен u istom razdoblju na istoj lokaciji.
Digitalna sljedivost	Informacije o svakom LOT broju moraju biti digitalno pohranjene (nije dovoljno samo na papiru). To može biti interni softver, baza podataka ili slično. Podaci moraju biti dostupni nadležnim tijelima na zahtjev. Informacije moraju pratiti proizvod sve do maloprodaje ili krajnjeg korisnika. Svaki sljedeći subjekt u lancu mora dobiti te podatke (npr. putem računa, digitalne razmjene podataka poput elektroničke pošte, etiketa s QR kodom). Sljedivost je obvezna za sve proizvode akvakulture, no male količine (do 10 kg/dan krajnjem potrošaču) mogu biti izuzete ako država tako propiše.
Minimalne informacije po lotu	<ul style="list-style-type: none">➤ Ime i broj lokacije uzgajališta (npr. Školjka d.o.o., HRVAQU000123)➤ FAO-ova troslovna oznaka vrste i znanstveni naziv (npr. BFT, Thunnus thynnus)➤ Područje proizvodnje (uzgojeno u RH)➤ Datum izlova (DD/MM/GGGG)➤ Neto količina (kg ili broj komada)➤ Kupac/distributer (kome je prodano)

VAŽNO!

Svaki uzgajivač mora osigurati razvrstavanje i označavanje svojih proizvoda u serije/LOT brojeve koji imaju jedinstveni identifikacijski broj kao i da uz informaciju o LOT broju, prvi kupac zaprimi minimalne informacije po seriji/LOT-u. Dio navedenih informacija može biti već sadržan u LOT broju (poput broja lokacije uzgajališta, FAO oznake vrste i datuma izlova) dok se ostale informacije moraju dostavljati kupcu uz LOT broj i pošiljku, sve u digitalnom obliku (npr. na računu/otpremnički ili uz račun/otpremnicu poslanu putem e-maila).

4. PRIMJENA NA PROIZVODE

Tip proizvoda	Primjena
Svježi proizvodi (riba, školjke)	10. siječnja 2026.
Prerađeni proizvodi (fileti, dimljeni proizvodi)	10. siječnja 2029.
Konzervirani, obradjeni proizvodi (npr. paštete, riblje konzerve)	10. siječnja 2029.
Proizvodi od algi	10. siječnja 2029.

5. ZAKONODAVNI OKVIR

- Uredba (EU) [2023/2842](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 22. studenoga 2023. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 i o izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1967/2006 i (EZ) br. 1005/2008 te uredbi (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 i (EU) 2019/473 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kontrole ribarstva
- Provedbena uredba Komisije (EU) [2023/2364](#) od 26. rujna 2023. o izmjeni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi („Kombinirana nomenklatura“ ili „KN“)
- Uredba (EU) br. [1379/2013](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000

6. PRIMJER QR KODA ZA ŠKOLJKE IZ KLASE A

Naziv proizvoda: ŠKOLJKE (*Mytilus galloprovincialis*)

LOT broj/serija: HRVAQU000123-22122025,

Lokacija uzgoja (podrijetlo): HRAQU00123, Malostonski zaljev, polje 99X

Datum izlova: 22.12.2025.

Oblik proizvoda: svježi, pakirani u mrežastu vreću

Količina: 100 kom

Naziv proizvođača/uzgajivača: Školjka d.o.o.

Adresa: Stonska 1, 20000 Mali Ston, HR

Podrijetlo: vlastiti uzgoj

Temperatura skladištenja i prijevoza: 0-5°C, u rashladnom sustavu s osiguranom cirkulacijom zraka

Datum izdavanja: 22.12.2025.

7. POPIS FAO ALPHA KODOVA NAJAVAŽNIJIH VRSTA U AKVAKULTURI¹

MORSKA AKVAKULTURA		
FAO_3Alpha	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv
BSS	<i>Dicentrarchus labrax</i>	lubin, brancin
SBR	<i>Sparus aurata</i>	komarča, orada, podlanica
MUR	<i>Argyrosomus regius</i>	hama
DNT	<i>Dentex dentex</i>	zubatac
RBT	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	kalifornijska pastrva, dužičasta pastrva
ATL	<i>Salmo salar</i>	atlantski losos
TUR	<i>Psetta maxima</i>	romb
RPG	<i>Pagrus pagrus</i>	pagar
CVP	<i>Diplodus puntazzo</i>	pic
AMD	<i>Seriola dumerili</i>	gof
BFT	<i>Thunnus thynnus</i>	plavoperajna tuna
MUS	<i>Mytilus galloprovincialis</i>	dagnja
OYS	<i>Ostrea edulis</i>	kamenica
SCE	<i>Pecten jacobaeus</i>	jakovljeva kapica
SPG	<i>Spongia Officinalis</i>	spužva

SLATKOVODNA AKVAKULTURA		
FAO_3Alpha	Znanstveni naziv	Hrvatski naziv
CAP	<i>Cyprinus carpio</i>	šaran
GRS	<i>Ctenopharyngodon idellus</i>	bijeli amur
BGB	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i>	sivi glavaš, sivi tolstolobik
BSB	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	bijeli glavaš, bijeli tolstolobik
WEL	<i>Silurus glanis</i>	som
PKE	<i>Sander lucioperca</i>	smuđ
PIK	<i>Esox lucius</i>	štuka
TNC	<i>Tinca tinca</i>	linjak
CLG	<i>Clarias gariepinus</i>	afrički som
RUF	<i>Acipenser ruthenus</i>	kećiga
BES	<i>Acipenser baerii</i>	sibirska jesetra
LMB	<i>Micropterus salmoides</i>	pastrvski grgeč
BAS	<i>Abramis brama</i>	deverika
RBT	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	kalifornijska pastrva
BNT	<i>Salmo trutta m. fario</i>	potočna pastrva, pastrva
GYM	<i>Thymallus thymallus</i>	LIPLJEN
EEL	<i>Anguilla anguilla</i>	jegulja

¹ Popis trgovачkih naziva proizvoda ribarstva i akvakulture dostupan je [ovdje](#).

8. DALJNJI KORACI

Korištenjem već uspostavljenog sustava kroz Portal gospodarskog ribarstva, uzgajivačima je omogućeno kreiranje LOT brojeva od već dostupnih informacija (broj lokacije uzgajališta, naziv vrste, datum izlova) i sukladno tome, razvrstavanje proizvoda u serije te omogućavanje sljedivosti proizvoda akvakulture sa svim potrebnim informacijama. Prilikom kreiranja LOT broja mora se voditi računa da to mora biti jedinstveni broj koji se mora voditi u posebnoj evidenciji i kojim razvrstani proizvodi moraju biti označeni na ambalaži. Na prvim i sljedećim kupcima je obveza osiguravanja daljnje sljedivosti za svježe, rashlađene i smrznute proizvode ribarstva od 10. siječnja 2026. godine. Ako kupci razvrstane serije ne združuju ili ne dijele već takve prodaju dalje, LOT broj i sve informacije su dostupne. Za subjekte (kupce) koji nisu digitalizirali svoje poslovanje, a pogotovo ako serije proizvoda združuju ili dijele, to će morati čim prije uspostaviti kako bi u svoje sustave mogli evidentirati zaprimljene serije/LOT brojeve proizvoda te iste slati dalje, združivati ili dijeliti, već ovisno o svojim potrebama.

Planirano je tijekom 2026. godine donijeti podzakonski propis kojim će se provesti daljnje usklađivanje s izmjenama Kontrolne uredbe, poput propisivanja da je od zahtjeva sljedivosti moguće izuzeti količine od 10 kilograma dnevno po krajnjem potrošaču, a također će se nastaviti raditi na informatičkim zahvatima i prilagodbama u Informacijskom sustavu ribarstva i Portalu gospodarskog ribarstva kako bi iznašli najoptimalniji način da uzgajivač i sljedeći kupci na jednostavan način kreiraju LOT brojeve u koje će razvrstavati svoje proizvode te koje će moći dostavljati sljedećem kupcu i koje će on, prema potrebi, moći združivati i dijeliti, a pri tom imati evidenciju o navedenom. U izradu mogućeg rješenja i pripremu prijedloga propisa bit će uključeni predstavnici uzgajivača i kupaca.